



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: R. N., narozen dne X,
bytem N.,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2023, č. j. X, o invalidní důchod,
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2023, č. j. X žalovaná odňala žalobci od 12. 2. 2023 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce činí 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem dne 17. 4. 2023, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddíl B (postižení končetin), položku 13b (funkční postižení po zlomeninách kostí dolní končetiny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–35 %. Posudkový lékař zvolil na základě doložených lékařských zpráv vzhledem k charakteru zdravotního postižení dolní hranici uvedeného rozmezí, tedy 30 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle ustanovení § 3 odst. 1 citované vyhlášky se nemění.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou. Namítl, že mu byl invalidní důchod odebrán nezákonně, neboť mu byl přiznán dne 17. 8. 2016 s platností trvale, a to na základě pracovního úrazu, kdy se stal obětí autonehody v nákladním automobilu. Podnětem k odebrání důchodu bylo anonymní oznámení, kdy jednoznačným cílem oznamovatele bylo poškození žalobce, což ten považuje za neetické. Žalobce je přesvědčen, že anonymní oznámení bylo podáno na základě trestního oznámení, které žalobce podal na zaměstnankyni, která vymazala veškerou elektronickou agendu jejich společnosti. S tvrzeními a důkazy anonymního oznamovatele nebyl žalobce seznámen, proto je nemohl vyvrátit. Žalobce měl za to, že v důsledku tělesného postižení již nemůže vykonávat práci řidiče a jeho denní aktivity jsou značně omezeny a jeho sociální fungování je značně sníženo. Nadto nebylo přihlédnuto k jeho ostatním postižením, zejména psychiatrickému. Posudkový lékař podle žalobce nezhodnotil celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k ostatním tělesným a duševním postižením, žalobcův aktuální zdravotní stav nebyl zjištěn s nezbytnou pečlivostí. Žalobce poukázal v žalobě na to, že v námitkách uváděl, že po smrti jeho ošetřujícího psychiatra nemůže najít lékaře z tohoto oboru, který se na jeho postižení specializuje, a objednáci lhůty jsou i víc než 6 měsíců. Podle posudkového lékaře žalobce již psychiatra nepotřebuje, neboť údajně jezdí na kole, což však žalobce popřel. Hodnocení psychického stavu praktickým lékařem považuje žalobce za zcestné. Ke konstatování, že dle neurologického vyšetření je chůze bez nápadností, což je považováno za příznivou změnu stavu, žalobce neakceptoval s tím, že nebyl podroben zátěžovému vyšetření a z několika kroků v ordinaci nelze zjistit objektivní stav, jako je chůze v nerovném terénu, dlouhodobější chůze. Drápovité postavení prstů na DLK představuje podle žalobce chození po ohnutých člancích prstů, což mu znemožňuje delší stání či chůzi. Nález podle žalobce nelze považovat za příznivý i proto, že uvádí, že je zde předpoklad zhoršení bolestivosti a pohyblivosti, ale toto údajně není relevantní, neboť se jedná o budoucnost. Žalobce v žalobě dále zdůraznil, že musel svou podnikatelskou činnost výrazně omezit, nemůže vykonávat profesi řidiče z povolání. Žalobce uváděl, že se v souvislosti s výzvou ČSSZ ze dne 6. 2. 2023 objednal u psychiatricky MUDr. H., vyšetřen byl 16. 6. 2023, a bylo mu diagnostikováno postižení korespondující s nálezem předchozího psychiatra z roku 2010. Žalobce měl za to, že v jeho případě byly splněny podmínky pro aplikaci § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. a zvýšení hranice poklesu pracovní schopnosti o 10%. Žalobce připomněl, že má voperovaný hřeb v LDK, což samo o sobě podle něho vylučuje lehké zdravotní postižení, stejně jako počet operací, doba rekonvalescence a dlouhodobá rehabilitační léčba.

4. Žalovaná ve vyjádření odkázala především na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Klíčový lékařský posudek ve věci podle žalované splnil požadavek úplnosti, správnosti a přesvědčivosti, přičemž se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Napadené rozhodnutí o námitkách nelze považovat za nezákonné, posudkové řízení za neobjektivní. Závěrem vyjádření žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
5. V replice žalobce zopakoval, že se ve správním řízení nestihl podrobit psychiatrickému vyšetření, proto jeho výsledek přiložil až k žalobě, přičemž závěry vyšetření se neodlišují od těch, které byly při jaty po žalobcově úrazu. Žalovanou zmiňované pokračování v podnikatelské činnosti považuje žalobce za zcela nesouvisející s přiznáním či odejmutím invalidního důchodu, nadto tuto činnost musel žalobce radikálně omezit.
6. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce dne 31. 1. 2024.

11. Žalobce zde byl posuzován jako dispečer. Posudková komise MPSV určila rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stav po úrazu levé dolní končetiny ve smyslu otevřené etážové zlomeniny levého bérce operativně řešené (2014) s protrahovaným hojením a reziduálním lehčím postižením řešené končetiny. Dané postižení bylo zhodnoceno jako lehké, bez prokázané svalové atrofie, bez objektivizace středně těžkého či těžkého funkčního omezení končetiny. Podle komise lze konstatovat stabilizaci úrazového postižení s graf. verifikací fraktury bérce zhojené ve vyhovujícím postavení, s klinikou prostou průkazu významnějšího funkčního deficitu s levém hleznu i levém kolenním kloubu.
12. Posudková komise dne 31. 1. 2024 dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce poklesly o 30 %, a proto se v jeho případě nejednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XV, oddíl B, položka 13a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. středně těžké funkční postižení hybnosti obou kyčelních kloubů. Pro tuto diagnózu je stanoveno rozmezí poklesu pracovní schopnosti o 10 - 20 %. Horní hranici posudková komise zvolila především s přihlédnutím k dělnické profesi. Další zdravotní postižení – středně těžkou depresivní fází s poruchou přizpůsobení zohledňuje desetiprocentním navýšením, čímž vyhodnocuje celkovou míru poklesu pracovní schopnosti 30% a tímto procentním zhodnocením se posudková komise MPSV shoduje se závěry posudkových komisí OSSZ a ČSSZ. Za den zániku invalidity bylo určeno datum 21. 11. 2022.
13. Žalobce v žalobě namítl, že mu byl původně přiznán invalidní důchod s trvalou platností, a jeho odebrání tudíž považuje za nezákonné a neetické. Soud tuto námitku neshledal důvodnou, neboť i v případě, že se osobě přizná invalidní důchod s platností trvalou, stále je oprávněna okresní správa sociálního zabezpečení provést případně kontrolu zdravotního stavu této osoby. V souvislosti s tím v rámci správního řízení byl žalobce současně vyzván, aby se dostavil na aktuální lékařská vyšetření, a na podkladě nových opatřených lékařských zpráv byl žalobcův zdravotní stav, přezkoumán. Případné nelékařské podněty či doklady, o kterých se žalobce v žalobě zmiňuje, podle obsahu posudků posudkových komisí nebyly zohledňovány. Rozhodující byl pro jejich závěry správně pouze aktuální zdravotní stav žalobce.
14. Není vyloučené, že dojde ke změně zdravotního stavu na takové úrovni, že je původně trvale přiznaný stupeň invalidity snížen nebo je i odebrán invalidní důchod, jako k tomu došlo v dané věci. Posudek Posudkové komise MPSV považuje soud za přezkoumatelný, přestože hlavní zdravotní postižení bylo hodnoceno na rozdíl od správního řízení jako postižení pouze lehké, podle položky 13 a), oddílu B a kapitoly XV. vyhlášky o posuzování invalidity. Dle posudkové komise MPSV z předložených lékařských zpráv nevyplývá středně těžké ani těžké funkční omezení levé dolní končetiny.
15. Naopak posudková komise MPSV akceptovala žalobcovy námitky, podle nichž žalobce trpí dalším zdravotním postižením ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, a to psychiatrickým, které nebylo ve správním řízení vůbec zohledněno. Na základě k žalobě předložené zprávy MUDr. Humenské ze dne 16. 6. 2023, která potvrdila trvání žalobcovy poúrazové diagnózy depresivní fáze s poruchou přizpůsobení, byl žalobci podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity navýšen pokles pracovní schopnosti o dalších 10 % na celkových 30 %.

16. Není vadou způsobující nezákonnost rozhodnutí situace, že v dané věci posudkoví lékaři OSSZ a ČSSZ na základě ortopedické zprávy zařadili zdravotní problémy žalobce do položky 13b (oddílu B kapitoly XV) vyhlášky o posuzování invalidity, tedy jako středně těžké postižení, kdežto ve vyšším stupni v rámci posudkové komise MPSV považovali lékaři na základě téže lékařské zprávy předchozí závěr za nadhodnocený a neodpovídající, když odůvodnění tohoto závěru je přezkoumatelné a dostatečně zdůvodněné, jako je tomu v daném případě zejména ohledně argumentace ortopeda v komisi.
17. Nadto podle žalobou napadeného rozhodnutí již v námitkovém řízení lékaři konstatovali, že by mělo být žalobcovo postižení zařazeno nikoli do položky 13b, nýbrž spíše do položky 13a.
18. Výsledné procentuální vyjádření poklesu pracovní schopnosti žalobce je ve výši 30 % podle všech posudkových závěrů v tomto řízení (OSSZ, ČSSZ, MPSV). Proto závěr, že se u žalobce nejedná o invaliditu, obsažený v žalobou napadeném rozhodnutí, je v souladu se zákonem.
19. Pokud žalobce namítá, že dosud chybí provedení dalších odborných vyšetření, soud k tomu podotýká, že je na žalobci, nikoli na posudkové komisi, aby případné další zdravotní problémy doložil příslušnými lékařskými nálezy. Tyto lékařské zprávy pak musejí dokládat aktuální zdravotní stav, nelze zpravidla vycházet jen ze zpráv starých několik let
20. Pokud jde o žalobcovo zaměstnání, posudky vycházely z jeho současného zařazení dispečera a ve vztahu k tomu byl posuzován vliv jeho zdravotního postižení na jeho pracovní schopnost. Institut invalidního důchodu nelze zaměňovat za odškodnění z důvodu ztížení společenského uplatnění, které se nutno uplatňovat v občanskoprávním řízení proti zaměstnavateli, u něhož došlo k pracovnímu úrazu, kde se zohledňují trvalé následky vč. např. nemožnosti vykonávat původní pracovní pozici a dosahovat původních příjmů. Invalidní důchod naproti tomu usiluje pouze o kompenzaci aktuální dlouhodobé zásadně snížené celkové pracovní schopnosti (min o 35 %), proto rozhodují aktuální zdravotní zprávy.
21. Pokud dojde k takové adaptaci na zdravotní stav, že je postižený opět schopen plného pracovního zařazení, byť ne na původní pozici, může být stupeň přiznaného invalidního důchodu snížen nebo může být invalidní důchod odebrán, jak k tomu došlo v dané věci.
22. Ani po doplnění a provedení důkazu posudkem posudkové komise MPSV nebylo prokázáno, že by k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní. Žaloba v projednávané věci byla zamítnuta, neboť napadené rozhodnutí je věcně správné.
23. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 12. července 2024

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.